

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1417/2024
10.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Драгане Миросављевић, Марије Терзић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Јасна Мркшић, адвокат из ..., против тужене Управе за заједничке послове покрајинских органа са седиштем у Новом Саду, коју заступа Правобранилаштво АП Војводине, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2732/22 од 06.07.2022. године, у седници одржаној 10.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2732/22 од 06.07.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2732/22 од 06.07.2022. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 2441/2021 од 22.03.2022. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиле да се обавезе тужена да тужилци на име трошкова за исхрану у току рада за период од 01.06.2018. године до 31.03.2021. године, исплати 99.383,76 динара са припадајућом законском затезном каматом до 12.06.2021. године у износу од 14.108,61 динар и законску затезну камату на износ главнице од 99.383,76 динара, почев од 13.06.2021. године до исплате, да се обавезе тужена да тужилци на име регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.06.2018. године до 31.03.2021. године исплати износ од 108.798,18 динара са припадајућом законском затезном каматом обрачунатом до 12.06.2021. године у износу од 15.716,06 динара и законску затезну камату на износ главнице од 108.798,18 динара од 13.06.2021. године до исплате, да се обавезе тужена да тужилци изврши уплату доприноса за ПИО надлежном Фонду ПИО за период од 01.06.2018. године до 31.03.2021. године и да се обавезе тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженој накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 30.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и трошкове другостепеног поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од пријема писаног отправка пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженој накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од пријема писаног отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2732/22 од 06.07.2022. године, одбијена је жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 2441/21 од 22.03.2022. године, којом је усвојен тужбени захтев тужилца и обавезана тужена да на име трошкова за исхрану у току рада за период од 01.06.2018. године до 31.03.2021. године, исплати износ од 99.383,76 динара са припадајућом законском затезном каматом обрачунатом до 12.06.2021. године у износу од 14.108,61 динар и законску затезну камату на износ главнице од 99.383,76 динара, почев од 13.06.2021. године до исплате и обавезана је тужена да тужилци на име регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.06.2018. године до 31.03.2021. године исплати износ од 108.798,18 динара са припадајућом законском затезном каматом обрачунатом до 12.06.2021. године у износу од 15.716,06 динара и законску затезну камату на износ главнице од 108.798,18 динара почев од 13.06.2021. године и обавезана је тужена да тужилци изврши уплату доприноса за ПИО надлежном Фонду ПИО за период од 01.06.2018. године до 31.03.2021. године на основицу коју чине износи главнице из става 2. и 3. изреке првостепене пресуде и обавезана је тужена да тужилци на име трошкова парничног поступка исплати износ од 73.928,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а одбијен је захтев тужилца за ослобађање од обавезе плаћања судских такси.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној применом члана 404. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 10/23 у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је у радном односу код тужене на неодређено време, обављала је послове ... за које је прописано звање „намештеник пета врста“, платна група десет, са коефицијентом 7,45. Тужена је у спорном периоду тужилци обрачунавала зараду множењем коефицијента радног места и прописане основице у том периоду након чега је целокупно обрачунату зараду са увећањима и накнадама упоређивала са минималном зарадом и по потреби вршила допуну до износа приближном износу минималне зараде. У спорном периоду тужена у обрачунским листима тужилци није исказивала накнаде за исхрану у току рада и регрес као посебну обрачунску ставку. Висина припадајуће исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора утврђена је спрам присуства на раду и спрам ПКУ за јавна предузећа у комуналној делатности на територији РС и то: дневни износ исхране у току рада у висини од 250,00 динара – бруто и месечни износ регреса у висини од 75% просечно исплаћене зараде по запосленом у РС, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике за претходну годину. На име накнаде за исхрану у току рада за спорни период тужилци према налазу вештака

припада укупан износ од 99.383,76 динара и на име накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за споран период износ од 108.798,18 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев тужиле, са образложењем да је са исплатом минималне зараде тужили нису исплаћене накнаде које су предмет овог спора, јер минимална зарада по дефиницији из члана 111. Закона о раду, исте не садржи. По становишту нижестепеног суда, Закон о платама у државним органима и јавним службама (одредбе чланова 1–4) у погледу минималне зараде нема карактер посебног закона јер тај институт не регулише на другачији начин. Због тога је, у недостатку прописаних параметара за обрачун трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора њихова висина утврђена по аналогији – према критеријумима из Колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности Републике Србије која се финансирају из буџета. Из тих разлога нижестепени судови су усвојили тужбени захтев.

Према становишту Врховног суда, ревизијом се основано указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиле.

Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник Републике Србије“ број 34/01 ... 86/19) прописује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у државним органима и јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Одредбом члана 3. став 1. тог закона прописано је да основица за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне Скупштине Републике Србије. Према одредби члана 4. став 1. наведеног закона, коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, а по ставу 2. истог члана коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Коефицијент за обрачун и исплату плата запослених у државним органима и јавним службама утврђени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у државним органима и јавним службама које је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама.

Одредбом члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, поред осталог и за исхрану у току рада, ако послодавац то право није обезбедио на други начин и за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбе тог закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено (члан 2. став 2.).

У конкретном случају, тужила је запослена у органу Аутономне покрајине Војводина, па се на утврђивање и обрачун њене плате као и накнада и додатака по основу рада примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у државним органима. Супсидијарна примена Закона о раду прописана је само за случај када посебним законом положај, права и обавезе и одговорности запослених у државним органима нису другачије уређене. С обзиром да је одредбом члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама прописано да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, та одредба посебног закона искључује примену одредбе члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду. Пошто је накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у утуженом периоду тужили исплаћивана кроз коефицијент за обрачун њених плата, не припада јој право на

додатну исплату накнаде и трошкова које тужбом потражују, без обзира на чињеницу да јој је плата исплаћивана у висини минималне зараде.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Према коначном успеху тужене у спору применом члана 165. став 2. у вези чланова 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, припадају трошкови првостепеног поступка, у укупном износу од 30.000,00 динара, и то: за састав одговора на тужбу 9.000,00 динара, за заступање тужене од стране пуномоћника на два одржана рочишта по 10.500,00 динара (укупно 21.000,00 динара), применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. На досуђени износ трошкова првостепеног поступка туженој применом члана 277. и 324. Закона о облигационим односима припада законска затезна камата од извршности пресуде до исплате. Туженој припадају и трошкови другостепеног поступка, и то: за састав жалбе у износу од 18.000,00 динара, применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Из наведених разлога, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу трећем изреке.

Туженој која је успела у поступку по ревизији применом члана 153, 154. и 163. ЗПП припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, и то за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, па је применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић